Dosarul nr. 2-2083/24

H O T Ă R Â R E

În numele legii

4 noiembrie 2024 **mun. Chişinău**

Judecătoria Chișinău, sediul Centru

În componența

Președintelui de ședință, judecătorul Badan-Melnic Eleonora

Grefierului Antoci Ana-Maria

în sediul instanței, în ședință publică, a judecat în procedură contencioasă cauza civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată înaintate de ***** către *****, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Buiucani, mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor, încasarea pensiei de întreținere a copiilor și a fostei soții și compensarea cheltuielilor de judecată și a cererii reconvenționale înaintate de ***** către *****, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Buiucani, mun. Chișinău, privind determinarea domiciliului copiilor și

a c o n s t a t a t:

1. În data de 29 ianuarie 2024 *****, reprezentată de avocatul Gherman Eduard, a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui *****, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei încheiate între ***** și ***** pe 31 iulie 2021, stabilirea domiciliului copiilor ***** și *****, născuți pe *****, încasarea pensiei de întreținere a copiilor ***** și *****, în mărime de 1/3 din salariu și/sau alte venituri ale tatălui, până la atingerea majoratului de către copii, și încasarea pensiei de întreținere a fostei soții ***** în sumă de 3062,50 lei lunar până la împlinirea vârstei de 3 ani de către copiii ***** și *****, și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. Pe 30 aprilie 2024 ***** a depus cerere reconvențională către *****, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Buiucani, mun. Chișinău, prin care a solicitat stabilirea domiciliului copiilor ***** și ***** cu tata *****.
3. Prin încheierea de ședință din 29 mai 2024 instanța de judecată a dispus acceptarea în procedură a cererii reconvenționale.

Argumentele participanților la proces

4. În motivarea acțiunii reclamanta ***** a invocat că pe 31 iulie 2021 a încheiat căsătoria cu pârâtul *****, căsătorie încheiată cu nr. 542, iar din relația de căsătorie s-au născut copiii ***** și ***** pe *****.
5. În acțiune este indicat că din toamna anului 2022 soții ***** și *****, din motiv că și-au format viziuni diferite cu privire la viață și priorități, iar în familie au apărut probleme, locuiesc separat și nu mai duc o gospodărie comună, reclamanta ajungând la convingerea că viața în comun cu pârâtul ***** a eșuat. Vina pentru aceasta o poartă, potrivit reclamantei, *****, care și-a părăsit soția și copiii gemeni la doar un an și ulterior, timp de aproape un an nu a manifestat grijă pentru întreținerea lor.
6. Pe de altă parte, ***** a menționat că paternitatea copiilor ***** și ***** a fost recunoscută de tatăl lor *****, iar acest fapt se confirmă prin certificatele de naștere ale copiilor. Potrivit reclamantei *****, copiii ***** și ***** locuiesc în prezent cu mama, care le asigură toate condițiile necesare de trai și îngrijirea corespunzătoare pentru o creștere și dezvoltare armonioasă (fiind ajutată de mama sa, bunica copiilor). Copii sunt atașați atât de mamă, cât și de bunică și doresc să locuiască în principal cu mama lor, cu atât mai mult, ținându-se cont de vârsta fragedă a acestora. Astfel ***** a solicitat ca domiciliul copiilor ***** și ***** să fie stabilit prin hotărâre judecătorească cu ea.
7. În ceea ce privește pretenția de încasare a pensiei de întreținere a copiilor, reclamanta a specificat în acțiune că, în legătură cu acordarea concediului de maternitate, dânsa și-a suspendat activitatea de muncă la întreprinderea mixtă ”Efes Vitanta Moldova Brewery” societate pe acțiuni, iar pârâtul lucrează în continuare la întreprinderea respectivă și, din câte cunoaște, salariul acestuia este de peste 15000 lei. Din motiv că acesta nu dorește să participe la întreținerea și educația copiilor comuni ***** și *****, reclamanta a solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a pensiei de întreținere a copiilor conform prevederilor de la art. 75, alin. (1) din Codul familiei – în mărime de 1/3 din salariul și/sau alte venituri lunare ale lui *****, începând cu data adresării cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului de către copii.
8. Prin acțiune s-a solicitat și încasarea pensiei de întreținere a reclamantei, în calitate de fostă soție care îngrijește copii până la vârsta de 3 ani, menționând că ea este lipsită de posibilitatea de a munci în perioada în care are grijă de copii și indemnizația lunară pe care o primește este de 7293,40 lei, de alte venituri nu beneficiază. Aceasta a specificat că

tatăl copiilor ***** beneficiază de alocația oferită de statul român pentru copiii ***** și *****, pe care o cheltuiește în scopuri exclusiv personale, ci nu pe întreținerea copiilor.

9. ***** a făcut referire la informația plasată pe portalul Biroului Național de Statistică, potrivit căreia mărimea minimumului de existență calculat lunar pentru o femeie în vârstă aptă de muncă care locuiește în oraș, pentru semestrul I al anului 2023 a constituit 3062,5 lei, astfel aceasta a solicitat această/plată lunară sumă cu titlu de pensie de întreținere a sa, în calitate de soție care îngrijește copii până la vârsta de 3 ani.
10. La fel, a fost solicitată și compensarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate de ***** în prezenta cauză de la *****.
11. În drept, reclamanta a invocat prevederile art. 2, 33, 35, 37, 38, 46, 51, 58, 61-63, 74, 75, 82, 84, 98 din Codul familiei.
12. Pe 15 martie 2024 pârâtul ***** a depus referință prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind pripită, nefondată și netemeinică.
13. Referința depusă prin intermediul reprezentantului pârâtului *****, avocatul Albu Vasile, relevă că pârâtul nu este de acord cu desfacerea căsătoriei și nu își dă acordul în acest sens. Partea pârâtă a menționat că ***** și ***** au format un cuplu frumos, având visuri și porniri mărețe, au depus jurământul în fața ofițerului de stare civilă și a sfântului altar, dar drept piatră, stavilă în calea vieții lor a stat mama reclamantei, care, de la început, a fost contra relației lor. Aceasta ar fi manipulat-o pe *****, pentru a estorca bani din ginerele ***** și ultimul a achitat de două ori datoriile soacrei, iar în perioada conviețuirii soților salariul lui ***** era pus la dispoziția mamei reclamantei.
14. Potrivit pârâtului, soacra sa a condiționat-o pe soția ***** să conviețuiască cu ***** doar dacă acesta îi va achita datoriile la bănci și case de amanet în mărime de circa 50000 lei și alte 20000 lei. Pe de altă parte, soția i-ar fi declarat lui ***** că ar vrea să fie împreună și să își crească copii, dar se teme de mama ei.
15. În referință este indicat că pârâtul este împiedicat de soacra sa să-și vadă copiii, el nu-și poate realiza drepturile și executa obligațiile părintești, fiind izolat și gonit de la copii, iar de la el se cer doar bani. Pârâtul a formulat obiecții și referitor la mediul în care se educă copiii lui, menționând că bunica are anumite vicii de comportament pe care le manifestă în prezența copiilor și face unele scheme financiare dubioase care conduc la sărăcirea

familiei. Copiii nu sunt prezenți la medicul de familie pediatru pentru controalele de rutină, așa cum este indicat în referință.

16. ***** a menționat că nu este de acord nici cu pretenția de încasarea a pensiei de întreținere, deoarece solicitarea reclamantei este una exagerată. Aceeași opinie a fost menționată și în privința cheltuielilor judiciare.

17. În ceea ce privește argumentele invocate de către reclamantul reconvențional ***** în acțiunea reconvențională, acesta a specificat că este în relații de căsătorie cu ***** din 31 iulie 2021. Din căsătorie s-au născut copiii doriți ***** și *****.
18. În acțiunea reconvențională s-a menționat că *****, luând cunoștință de materialele cauzei, a constatat că pârâta reconvențională *****, care pretinde custodia asupra copiilor ***** și *****, nu va fi în stare de una singură să-i asigure din punct de vedere material, spiritual, cu căldură și grijă paternă, de aceea consideră că pentru dezvoltarea și traiul decent al copiilor acestora le-ar fi mai bine cu el.
19. Stabilirea domiciliului copiilor cu tata le-ar asigura acestora, din punctul de vedere al reclamantului reconvențional, toate condițiile de instruire și dezvoltare, casă spațioasă și amenajată, bunei iubitori, fără vicii, o situație materială favorabilă, prieteni etc.
20. În drept acțiunea reconvențională s-a bazat pe prevederile art. 63 Codul familiei.

21. În ședință de judecată reclamanta a susținut acțiunea pe care a depus-o și a solicitat admiterea acesteia, dar în privința acțiunii reconvenționale a solicitat respingerea ca fiind neîntemeiată. Aceasta a menționat că nu este influențată de nimeni, nu își mai dorește relația de căsătorie cu *****. Acesta a părăsit-o când copiii nu împliniseră încă un an și peste un an și jumătate nu s-a interesat de ei. Felul în care acesta vorbește despre mama sa, soțul ei și bunica sa reprezintă o lipsă de respect față de familia sa și această atitudine a afectează emoțional. Potrivit explicațiilor date în ședința de judecată de către reclamantă, membrii familiei ei nu consumă abuziv niciun fel de substanțe, nu sunt violenți, nu o manipulează și, din contra, o ajută cu creșterea copiilor.
22. ***** a fost reprezentată de avocatul Gherman Eduard, care a solicitat admiterea integrală a acțiunii inițiale și respingerea celei reconvenționale.

23. Pârâtul-reclamant reconvențional ***** a solicitat admiterea acțiunii reconvenționale și respingerea acțiunii inițiale. Acesta a declarat pentru instanța de judecată că dorește să se împace cu ***** și că aceasta își dorește același lucru, dar are frică de mama sa și bunica sa, precum și de concubinul mamei sale. Acesta a specificat că nu este de acord ca ***** și ***** să locuiască în familia respectivă, deoarece modul de trai pe care îl duc aceștia este unul necorespunzător. În ceea ce privește participarea sa la întreținerea copiilor, acesta a specificat că vrea să participe, dar nu este lăsat de către mama reclamantei *****, iar aceasta din urmă nu lasă copiii să meargă la buneii pe linie paternă fără argumente.
24. Reprezentantul pârâtului *****, avocatul Albu Vasile, a pledat pentru respingerea acțiunii inițiale și admiterea celei reconvenționale.
25. Direcția pentru protecția drepturilor copilului Buiucani, mun. Chișinău a stabilit în avizul din 11 martie 2024 că *****, împreună cu copiii ***** și *****, locuiesc într-un apartament ce aparține cu drept de proprietate străbunicii copiilor, Guțu Nina, născută în data de 15 mai 1949. Apartamentul este cu suprafața totală de 100 m.p. și cea locativă de 78 m.p., cu 3 odăi. Locuința este dotată cu paturi, dulap pentru haine, frigider, televizor, paturi pentru copii, jucării. Totul se menține în ordine și curățenie, iar condițiile sociale și de tari sunt bune. În concluzie s-a menționat că ***** dispune de condiții necesare pentru creșterea și îngrijirea copiilor ***** și ***** (f. d. 32).
26. Direcția pentru protecția drepturilor copilului Buiucani, mun. Chișinău a expediat instanței de judecată și avizul privind examinarea condițiilor de trai ale lui ***** nr. 163/24 din 31 iulie 2024, în care comisia din cadrul Primăriei orașului Durlești a stabilit că acesta locuiește într-o casă la sol, cu două niveluri, cu suprafața totală de 160 m.p., iar cea locativă este de 80 m.p., este compusă din 3 odăi locative, antreu, bucătărie, odaie pentru distracția copiilor, bloc sanitar; casa aparține părinților lui *****; locuința este conectată la energie electrică, canalizare, apeduct, gaze naturale, telefonie, internet, pe timp de iarnă locuința este încălzită de cazanul cu gaze naturale și cazan cu lemne, cărbuni; toate odăile sunt amenajate cu mobilier corespunzător. Condițiile de trai sunt bune, locuința se păstrează în ordine și curățenie. ***** este angajat în câmpul muncii în calitate de maestro Efes Vitanta Brewery, cu un venit de 30000 lei lunar. Acesta contribuie la întreținerea copiilor ***** și *****, care în prezent locuiesc cu mama.

Copiii dispun de tot necesarul pentru o dezvoltare armonioasă și un trai decent, iar ***** dispune de condiții bune de trai pentru a crește și educa copiii ***** și ***** (*f. d. 92-93*).

27. Cauza a fost examinată în lipsa reprezentanților Direcției pentru protecția drepturilor copilului Buiucani, mun. Chișinău, fiind admisă cererea formulată de aceștia în sensul respectiv.

Aprecierea instanței de judecată

28. Examinând materialele cauzei și analizând argumentele invocate de participanții la proces, ținând cont de prevederile legale aplicabile speței, instanța de judecată consideră că cererea de chemare în judecată inițială urmează a fi admisă în parte, iar cea reconvențională – respinsă ca neîntemeiată. Motivarea soluțiilor date de instanța de judecată urmează în constatările instanței și aprecierea probelor care au fost puse la dispoziție de părți și reprezentanții acestora.
29. Instanța de judecată a constatat că în data de 31 iulie 2021 ***** și ***** au încheiat căsătoria, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie seria/nr. CS-V 1652695, anexat în original și copie la dosar (f. d. 19).
30. Din relația de căsătorie a soților în data de ***** s-au născut copiii ***** și *****, fapt confirmat prin copiile de pe certificatele de naștere (*f.d.20-21*). În momentul examinării prezentei cauze civile ***** și ***** au vârsta de 3 ani și sunt minori.
31. Relațiile dintre soții ***** și ***** s-au înrăutățit începând cu toamna anului 2022, când aceștia s-au separat. Această circumstanță nu este negată de niciunul dintre ei în explicațiile date instanței de judecată, deși interpretarea motivelor de către fiecare dintre ei diferă. Cert este că din perioada respectivă soții nu mai conviețuiesc, nu au relații obișnuite de familie și nu duc gospodărie comună.
32. Instanța de judecată stabilește că, deși ***** refuză să dea acordul la desfacerea căsătoriei, această căsătorie a eșuat din considerentul primordial că în acest moment soții nu mai găsesc modalitățile necesare de comunicare și aplanare a conflictelor dintre ei, ajungând să se acuze reciproc de chestiuni care nu pot conduce la o conciliere a lor și la un mod de trai armonios. Cauzele de desfacere a căsătoriei sunt condiționate de ambii soți deopotrivă, fără a fi posibilă o partajare clară a rolurilor în acest sens.

33. În conformitate cu prevederile art. 33 alin. (2) Codul familiei, *căsătoria poate înceta prin divorţ (desfacere), în baza cererii unuia sau a ambilor soţi ori a tutorelui soţului în privinţa căruia s-a instituit măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.*
34. Potrivit art. 35 Codul familiei, *în cazurile prevăzute la art.36 alin.(1) şi (2), căsătoria se desface de către organul de stare civilă, în cazurile prevăzute la art.36 alin.(4) şi (5) şi la art.37 – pe cale judecătorească, iar în condiţiile prevăzute la art.41 şi 42 din Legea nr.246/2018 privind procedura notarială – de către notar.*
35. Conform art. 36 alin. (4) Codul familiei, *în cazul apariţiei litigiilor între soţi cu privire la copii, la partaj sau la întreţinerea unuia dintre soţi, desfacerea căsătoriei se face pe cale judecătorească.*
36. La art. 37 Codul familiei este prevăzut că *(1) Dacă soţii au copii minori comuni şi nu au ajuns la un acord privind întreţinerea, educaţia şi domiciliul acestora sau în lipsa acordului la divorţ al unuia dintre soţi, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.36 alin.(2) şi a cazurilor în care căsătoria a fost desfăcută prin încheiere notarială, desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească. (2) Desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească şi în cazurile cînd există acordul la divorţ al ambilor soţi, însă unul dintre ei refuză să se prezinte la organul stare civilă pentru soluţionarea problemei. (3) Instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că* ***convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile****. (4) Dacă, în procesul examinării cererii de desfacere a căsătoriei, unul dintre soţi nu-şi dă acordul la divorţ, instanţa judecătorească va amîna examinarea cauzei, stabilind un termen de împăcare de la o lună la 6 luni, cu excepţia cauzelor de divorţ pornite pe motivul violenţei în familie confirmate prin probe. (5) Dacă măsurile de împăcare nu au dat efecte şi soţii continuă să insiste asupra divorţului, instanţa judecătorească va satisface cererea respectivă.*
37. Înverșunarea soților și conflictele dintre aceștia sunt de natură să conducă la concluzia că conviețuirea lor și păstrarea familiei sunt imposibile în continuare. Prin urmare, instanța de judecată concluzionează asupra necesității admiterii pretenției formulate de reclamantă și va desface căsătoria încheiată între ***** și *****.
38. Dintr-o altă perspectivă, copiii ***** și ***** locuiesc de la naștere și până în prezent cu mama lor ***** și rudele acesteia în mun. Chișinău, str. *****m ap. 4, fapt care a fost stabilit în ședința de judecată în baza explicațiilor reclamantei, avizului Direcției pentru

protecția drepturilor copilului Buiucani, mun. Chișinău nr. 72/24 din 11 martie 2024 (f. d. 32). Partea pârâtă pe acțiunea inițială nu a negat această circumstanță.

39. Ambii părinți ai copiilor ***** și ***** solicită în instanța de judecată stabilirea domiciliului acestora după cum urmează: ***** cere determinarea domiciliului cu mama prin acțiunea inițială, ***** solicită determinarea domiciliului cu tata prin cererea reconvențională. Instanța de judecată se va expune concomitent referitor la cele două pretenții, dat fiind faptul că admiterea pretenției unuia dintre părinți exclude admiterea pretenției celuilalt părinte.
40. Așa cum s-a stabilit în baza circumstanțelor de fapt ale cauzei, este neîndoielnică calitatea de părinți ai copiilor ***** și ***** pentru ***** și *****, prin urmare, ambii sunt îndreptățiți în virtutea acestei calități să pretindă custodie în privința copiilor lor. Pentru fundamentarea soluției instanței de judecată în această privință se va face referire în cele ce urmează la cadrul normativ care reglementează speța din punctul de vedere al pretențiilor contradictorii ale părților de determinare a domiciliului copilului.
41. Potrivit art. 38 alin. (1) și alin. (2) lit. d) Codul familiei, *la desfacerea căsătoriei, soţii pot prezenta instanţei judecătoreşti un acord privind împărţirea bunurilor lor proprietate în devălmăşie şi plata pensiei de întreţinere a copiilor şi a unuia dintre soţi, indicînd mărimea acesteia, precum şi privind determinarea părintelui împreună cu care vor locui copiii minori comuni. În cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin. (1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată să stabilească cu cine dintre părinţi vor locui copiii minori după divorţ.*
42. În corespundere cu prevederile art. 63 alin. (1) și (2) Codul familiei, *în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. Dacă lipseşte acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanța de judecată, ținând cont de* ***interesele și opinia copilului****, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile*

părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.)

43. Se scoate în evidență principiul interesului superior al copilului, care reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui este o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o. Conform art. 3 alin. (1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, *în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala.*
44. Articolul 8 din Legea Nr. 370 din 30-11-2023 privind drepturile copilului statuează că *(1) Fiecare copil are dreptul să locuiască într-o familie, să își cunoască părinții, să beneficieze de grija lor și să coabiteze cu aceștia. (2) Răspunderea pentru creșterea copilului și pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea, educarea și întreținerea copilului. (3) Statul întreprinde măsurile necesare în vederea susținerii reprezentanților legali/responsabililor legali ai copiilor în exercitarea obligațiilor lor. (4) Statul asigură ca niciun copil să nu fie separat de familia sa împotriva voinței lui, cu excepția cazurilor în care despărțirea de un părinte sau de ambii părinți este necesară în interesul superior al copilului. (5) Copilul are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele și cu alte persoane față de care a dezvoltat legături de atașament, în cazul în care acest lucru nu contravine interesului superior al copilului. (6) Reprezentantul legal/responsabilul legal al copilului nu poate împiedica relațiile personale ale copilului cu bunicii, cu frații și surorile sau cu alte persoane apropiate copilului, cu excepția cazurilor în care comunicarea copilului cu rudele contravine interesului superior al acestuia.*
45. În ceea ce privește interesele copiilor și criteriile enunțate la alin. (2) al art. 63 Codul familiei, instanța a stabilit, că ***** și ***** locuiesc cu mama și rudele din partea mamei din 2022, de când soții ***** și ***** s-au separat efectiv. Tatăl copiilor ***** interacționează cu aceștia periodic, dar a lipsit din viața lor cotidiană o perioadă relativ

îndelungată, de peste un an, conform explicațiilor date de ambele părți în ședința de judecată. O perioadă de aflare a copiilor doar cu tata, în absența mamei, nu se atestă în această speță.

46. Instanța de judecată ia în calcul aceste aspecte și faptul că ***** și ***** sunt la vârsta de 3 ani, o vârstă fragedă la care rolul mamei în creșterea și dezvoltarea lor fizică, emoțională, psihologică este esențial. Stabilirea domiciliului copiilor cu tata ar putea, în condițiile speței, crea un disconfort social și emoțional cu impact puternic pentru ***** și *****, fapt care trebuie luat în considerație ca interes major al copiilor.
47. La determinarea domiciliului copiilor instanța de judecată va ține cont și de faptul aflării lor într-un anumit mediu social, atașamentul față de fiecare dintre părinți și rudele lor, interacțiunea dintre aceștia, condițiile de joacă și de dezvoltare și, analizând toate aspectele relevante, va decide să stabilească domiciliul pentru ***** și ***** cu mama lor *****. În context se va face precizarea că expunerile lui *****, potrivit cărora mama ***** ar avea anumite vicii de comportament care ar crea un mediu periculos pentru copii, precum și comportamentul invocat a fi îndoielnic al celorlalți membri ai familiei extinse a *****, nu s-au confirmat prin niciun fel de probe și instanța de judecată, coroborându-le cu probele cercetate în ședința de judecată le va trata ca fiind declarative și neconcludente speței.
48. Se va nuanța pentru părți că stabilirea domiciliului copiilor cu unul dintre părinți nu exclude necesitatea și posibilitatea celuilalt părinte de a comunica cu ei, fie în baza unei înțelegeri amiabile dintre părinți, fie a unui grafic stabilit și coordonat cu autoritatea tutelară.
49. Prin urmare, soluția pentru pretențiile de determinare a domiciliului copiilor ***** și ***** în prezenta cauză este de admitere a pretenției formulate de ***** în acțiunea inițială și de respingere a pretenției formulate de ***** în acțiunea reconvențională, în modul corespunzător.

50. Referitor la pretenția prin care reclamanta ***** a solicitat încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor în mărime de 1/3 din veniturile tatălui, instanța de judecată stabilește că această pretenție este întemeiată și o va admite consecvent.

51. Instanța de judecată a stabilit în baza lucrărilor dosarului că pârâtul ***** este angajat în câmpul muncii și beneficiază de salariu (*f.d.67*).
52. Potrivit art. 38 alin. (2) lit. a) din Codul familiei, *în cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată să determine care dintre părinţi va plăti pensia de întreţinere a copiilor minori şi mărimea acesteia.*
53. Conform prevederilor art. 74 alin. (1) și (2) din Codul familiei, *părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă*.
54. În corespundere cu prevederile art. 75 alin. (1) din Codul familiei, *pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil,* ***1/3 – pentru 2 copii*** *şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii*.
55. Ținând cont de circumstanțele elucidate în baza materialelor cauzei, aplicând normele juridice indicate mai sus, instanța de judecată consideră că pretenția de încasare a pensiei de întreținere a copiilor ***** și ***** în mărime de 1/3 din salariu și/sau alte venituri ale lui ***** are un caracter întemeiat, corespunde exigențelor legale și este în interesul copilului.
56. În aceeași ordine de idei, instanța consideră necesar să menționeze și prevederile art. 18 alin. (1) al Convenţiei internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, care prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.
57. Situație de acest fel este reglementată și în art. 27 alin.(2) din Convenţie care prevede că părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

58. Astfel, reglementările menţionate arată că ambii părinţi au datoria de a asigura cheltuielile pentru întreținerea copiilor minori, obligație care nu poate fi pusă la îndoială și nici desconsiderată de niciunul dintre părinți în detrimentul copiilor.
59. Alegația părții pârâte, conform căreia cuantumul pensiei de întreținere solicitate de reclamantă ar fi unul exagerat, este una lipsită de rațiune juridică, atât timp cât proporția respectivă este una reglementată expres de lege, iar partea nu a prezentat niciun fel dovezi că acest cuantum îl poate prejudicia în vreun fel. Din contra, ***** a afirmat în ședința de judecată că are un venit esențial și își permite să contribuie la întreținerea copiilor, că își iubește copiii și este dispus să îi susțină cu tot necesarul.
60. Conform art. 98 Codul Familiei, *pensia pentru întreținerea copilului minor urmează a fi încasată din momentul adresării cu cererea de chemare în judecată până la atingerea de către copil a majoratului.*
61. Astfel, se va dispune încasarea pensiei de întreținere a copiilor ***** și ***** în beneficiul mamei *****, care exercită custodia asupra lor, în mărime de 1/3 din salariu și/sau alte venituri ale lui *****, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată (29 ianuarie 2024) până la împlinirea majoratului de către ***** și *****.
62. Prin cererea de chemare în judecată reclamanta a solicitat și să se încaseze din contul pârâtului suma de 3062,50 lei cu titlu de pensie lunară pentru întreținerea mamei, începând cu data adresării în instanța de judecată până la atingerea de către copii a vârstei de trei ani.
63. Potrivit art. 82 alin. (1), (2) lit. c) și (3) din Codul familiei, *soţii îşi datorează întreţinerea materială reciprocă. În cazul refuzului de a acorda întreţinere şi dacă între soţi nu există un contract privind plata pensiei de întreţinere, dreptul de a porni o acţiune în instanţa judecătorească privind încasarea acesteia de la celălalt soţ îl au: [...] soţul care îngrijeşte copilul comun timp de 3 ani după naşterea acestuia.* ***Pensia de întreţinere se plăteşte persoanelor enumerate la alin.(2) numai în cazul cînd acestea nu au un venit propriu suficient, iar soţul care datorează întreţinere are posibilitatea de a o plăti****.*
64. Din norma juridică menționată anterior rezultă că soţul care îngrijeşte copilul (copiii) comun (i) timp de 3 ani după naşterea acestuia (acestora), în speță reclamanta *****, beneficiază de dreptul să fie întreținut doar dacă probează lipsa venitului propriu sau

insuficiența acestuia, iar de cealaltă parte disponibilitatea reală a soțului care datorează întreținerea să onoreze o astfel de obligație.

65. În cazul dedus judecății reclamanta ***** nu a prezentat probe pertinente ce ar face dovada lipsei propriilor venituri sau insuficiența acestora și nici a circumstanțelor potrivit cărora pârâtul ***** ar avea posibilitatea să plătească o astfel pensie de întreținere.
66. Potrivit art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei*.
67. Respectiv, în lipsa unor probe instanța de judecată atestă caracterul neîntemeiat al pretenției înaintate de către reclamantă privind încasarea pensiei lunare pentru întreținerea mamei ***** în mărime fixă de 3062,50 lei, începând cu data adresării în instanța de judecată până la împlinirea vârstei de 3 ani de către copii, și va respinge această pretenție.
68. Prin cererea de chemare în judecată reclamanta ***** a solicitat să îi fie compensate cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 700 lei, taxa de timbru în mărime de 200 lei, taxa pentru obținerea extrasului din Registrul deținut de Agenția servicii publice în sumă de 181,20 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei.
69. Instanța de judecată va admite parțial cererea respectivă, cu argumentele ce se vor descrie în continuare.
70. Conform art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*
71. La dosar este anexat ordinul de încasare a numerarului nr. QSG604*350348/B din 29 ianuarie 2024 privind achitarea de către ***** a taxei de stat în mărime totală de 500 lei și ordinul de încasare a numerarului nr. QSG604*350348/C din 29 ianuarie 2024 privind achitarea de către ***** a taxei de stat în mărime totală de 200 lei (f. d. 3,4).

72. Ținând cont de faptul că temeinicia pretențiilor reclamantului privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului și-a găsit confirmare, fiind admise, instanța de judecată va dispune, în temeiul prevederilor art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamantei ***** a sumei de 700 lei (500+200) achitată cu titlu de taxă de stat la depunerea acțiunii.
73. La dosar este anexată și dovada de plată a taxei de timbru în mărime de 200 lei (ordinul de încasare a numerarului nr. QSG604*350348/A din 29 ianuarie 2024, f. d. 2) și instanța de judecată, în temeiul aceleiași reglementări menționate la pct. 70 al prezentei hotărâri, precum și a Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 20 din 26 septembrie 2024, va încasa și această sumă din contul pârâtului în beneficiul reclamantei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată.
74. Se compensează, corespunzător și cheltuielile suportate de reclamantă pentru obținerea informației de la Agenția servicii publice privind domiciliul pârâtului (f. d. 5,6, 15-18) în mărime de 181,20 lei, dat fiind faptul că reclamanta a exercitat cu diligență obligația de indicare în conținutul cererii de chemare în judecată a adresei actuale de domiciliu a pârâtului *****.
75. Dintr-o altă perspectivă instanța de judecată mai notează că, în conformitate cu prevederile pct. 2.2.2. al Anexei nr. 1 a Legii taxei de stat, *pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în baza hotărârii judecătoreşti sau a încheierii notarului - 500%.*
76. Prin urmare, instanța de judecată va încasa din contul lui ***** și ***** în beneficiul statului taxa de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în mărime egală.
77. Totodată, în virtutea prevederilor pct. 1.1.2 din Anexa nr. 2 a Legii taxei de stat, *se scutesc de taxă de stat reclamanţii în acţiunile privind încasarea pensiei de întreţinere.*
78. În corespundere cu prevederile art. 98, alin. (1) Cod de procedură civilă, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată*.
79. În conformitate cu prevederile art. 87 alin. (1) Cod de procedură civilă, *valoarea acţiunii se determină: ...c) din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere*.

80. Instanța de judecată relevă că în prezentul litigiu plată pensiei de întreținere a copilului a fost stabilită pentru pârâtul ***** sub forma unei proporții de 1/3 din salariu și/sau alte venituri ale pârâtului ***** și în această ordine de idei, în absența unor date exacte cu privire la salariul pârâtului și/sau alte altor venituri, determinarea exactă a expresiei pecuniare a obligațiilor de plată pe un an nu poate fi realizată.
81. Prin urmare, se va încasa de la ***** în beneficiul statului suma de 250 lei cu titlu de taxă de stat, similar pretențiilor cu caracter nepatrimonial, conform pct. 1.9 din Anexa nr. 1 a Legii taxei de stat.
82. În continuare instanța de judecată va menționa că, potrivit prevederilor art. 96, alin. (1) și (1^1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1^1) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat*.
83. Reclamanta a făcut dovada împuternicirii avocatului Gherman Eduard, prin mandatul seria MA, nr. 1859531 din 22 ianuarie 2024 (*f.d. 7*), și dovada suportării cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei, prin bonul de plată seria QL, nr. 970757 din 22 ianuarie 2024 (f. d. 23).
84. Luând în considerare faptul că acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, în baza art. 96 alin. (1) și (1^1) Cod de procedură civilă, instanța de judecată consideră că este rezonabil și argumentat de a încasa din contul lui ***** în beneficiul reclamantei ***** suma de 4000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.
85. La determinarea sumei dispuse spre compensare reclamantei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică instanța a ținut cont și de complexitatea cauzei civile, acțiunile procesuale efectuate de către avocat, participarea în ședința de judecată, actele întocmite în proces și alte aspecte relevante aprecierii caracterului real, necesar și rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică.
86. În conformitate cu art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Acțiunea civilă înaintată de ***** către *****, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Buiucani, mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor, încasarea pensiei de întreținere a copiilor și a fostei soții și compensarea cheltuielilor de judecată se admite parțial.

Se desface căsătoria încheiată între *****, născut în data de *****, IDNP *****, și *****, născută în data de *****, IDNP *****, înregistrată în data de 31 iulie 2021, la Serviciul stare civilă municipiul Chișinău, cu nr. 542.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei se încasează taxa de stat din contul ambilor soți în mărime egală.

Se stabilește domiciliul copiilor *****, născută în data de *****, și *****, născut în data de *****, la domiciliul mamei lor *****.

Se încasează de la *****, IDNP *****, în beneficiul *****, IDNP *****, pensia de întreținere a copiilor *****, născută în data de *****, și *****, născut în data de *****, în mărime de 1/3 din salariu și/sau alte venituri lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată (29 ianuarie 2024) până la împlinirea majoratului de către ***** și *****.

În rest acțiunea reclamantei ***** se respinge ca neîntemeiată.

Cererea reconvențională înaintată de ***** către *****, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Buiucani, mun. Chișinău, privind determinarea domiciliului copiilor se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la *****, IDNP *****, în beneficiul *****, IDNP *****, suma de 700 (șapte sute) lei pentru compensarea cheltuielilor de plată a taxei de stat, suma de 200 (două sute) lei pentru compensarea cheltuielilor de plată a taxei de timbru, suma de 4000 (patru mii) lei pentru compensarea cheltuielilor de asistență juridică și 181,20 (una sută optzeci și unu, 20) lei pentru alte cheltuieli de judecată. În cealaltă parte cererea de compensare a cheltuielilor de asistență juridică se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la *****, IDNP *****, în beneficiul statului Republica Moldova suma de 250 (două sute cincizeci) lei cu titlu de taxă de stat, de a cărei plată a fost scutită de drept reclamanta la depunerea cererii de chemare în judecată.

În partea încasării pensiei de întreținere hotărârea este cu executare imediată.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău.

Președintele de ședință, **Eleonora BADAN-MELNIC**

Judecătorul